

2022-04-07
A2022/00579

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsförmedlingen
113 99 Stockholm

Migrationsverket
601 70 Norrköping

Uppdrag om information om svensk arbetsmarknad

Regeringens beslut

Regeringen ger Arbetsförmedlingen i uppdrag att ta fram och sprida information om den svenska arbetsmarknaden, bland annat information om yrken och branscher där det råder brist på arbetskraft, och om att söka jobb i Sverige, till personer som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i enlighet med massflyktsdirektivet. Migrationsverket ska bistå Arbetsförmedlingen med att sprida den framtagna informationen.

Arbetsförmedlingen ska säkerställa att informationen finns tillgänglig på ukrainska och andra relevanta språk och ska verka för att informationen så tidigt som möjligt lämnas till alla personer som har fyllt 18 år. I uppdraget ingår också att informationen ska finnas lätt tillgänglig och kan spridas via olika informationskanaler. Vidare bör informationen inkludera kontaktvägar till annan relevant myndighetsinformation. Migrationsverket ska vara behjälpligt med att sprida informationen så tidigt som möjligt efter att en ansökan om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och arbetstillstånd i enlighet med massflyktsdirektivet har beviljats.

Arbetsförmedlingen ska hålla Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet och Justitiedepartementet) informerat om hur arbetet med uppdraget fortskrider. En slutredovisning av uppdraget (muntlig eller skriftlig) ska lämnas till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet och Justitiedepartementet) senast den 30 juni 2022.

Skäl för beslutet

Utgångspunkten är att personer som fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet så långt som möjligt ska försörja sig själva, med egna medel eller genom att arbeta.

Den som har rätt att arbeta i Sverige har också möjlighet att skriva in sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen och få sin kompetens kartlagd. Vidare ansvarar Universitets- och högskolerådet för bedömning av utländska utbildningar för personer som ska söka jobb eller studera i Sverige. Information finns på olika språk, inklusive ukrainska, på myndighetens webbplats, uhr.se. Myndighetens utlåtanden respektive digitala bedömningstjänst kan även vara bra underlag för arbetsgivare som ska rekrytera en person med utländsk utbildning.

Arbetsförmedlingen kan ge tips, råd och stöd om att söka jobb i Sverige och kan även lämna information om behoven av arbetskraft i olika yrken och branscher. Det sker bland annat genom olika digitala tjänster som finns på olika språk på myndighetens webbplats, arbetsformedlingen.se. Myndigheten ser nu över och anpassar informationen till personer från Ukraina. Arbetsförmedlingen medverkar också i arbetet med den myndighetsgemensamma webbplatsen verksamt.se, som innehåller information och e-tjänster på svenska och engelska som den ska starta eller driver företag kan ha nytta av.

Att ta steget att uppsöka Arbetsförmedlingen förutsätter dock kunskaper om svensk arbetsmarknad och hur man kan gå till väga för att hitta och söka lämpliga jobb. Det finns en risk för att det kan komma att dröja innan personer som har beviljats tillfälligt skydd i Sverige tar del av den information och det stöd som Arbetsförmedlingen kan erbjuda i jobbsökandet. Regeringen anser att det därför behöver vidtas ytterligare åtgärder för att möjliggöra för personer som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i Sverige och som behöver stöd i sitt arbetssökande att tidigt få kontakt med Arbetsförmedlingen.

Migrationsverket har i dag fått i uppdrag av regeringen att tillhandahålla en obligatorisk samhällsintroduktion till personer som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i Sverige. Innehållet i samhällsintroduktionen ska anpassas till målgruppens behov och ska bland annat innehålla information om de rättigheter och skyldigheter som gäller för personer som

beviljas uppehållstillstånd med tillfälligt skydd. Det gäller till exempel information om hur samhället och arbetsmarknaden i Sverige fungerar. Migrationsverket är ofta den första myndighet som personer som ansöker om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd har kontakt med. Migrationsverket kan därför snabbt informera dem som beviljas uppehållstillstånd med tillfälligt skydd om hur arbetsmarknaden fungerar och om hur man söker arbete i Sverige. Migrationsverket bör därför bistå Arbetsförmedlingen med att så tidigt som möjligt sprida informationen som Arbetsförmedlingen enligt uppdraget ska ta fram. Det ska ske genom samhällsintroduktionen och på andra sätt som bedöms ändamålsenliga.

Arbetsförmedlingen bör därför få i uppdrag att ta fram och i samverkan med Migrationsverket säkerställa att information om svensk arbetsmarknad och att söka jobba i Sverige kan nå ut snabbt till de personer som beviljas uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i enlighet med massflyktsdirektivet.

Bakgrund

Massflyktsdirektivet (rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta) syftar till att personer i en massflyktssituation ska få ett omedelbart skydd, tillgång till sociala rättigheter, samt att det ska finnas en ansvarsfördelning mellan EU:s medlemsstater. Den 4 mars 2022 antog rådet enhälligt ett genomförandebeslut om införande av tillfälligt skydd med anledning av den massiva tillströmningen av människor som flyr från kriget i Ukraina (rådets genomförandebeslut [EU] 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs).

Personer som har kommit till Sverige och som omfattas av massflyktsdirektivet kommer som utgångspunkt att beviljas uppehållstillstånd med tillfälligt skydd. De kommer också att ges arbetstillstånd för den tid som uppehållstillståndet gäller. Upphållstillståndet och arbetstillståndet kommer i ett första skede att gälla till den 4 mars 2023. Tillstånden kan därefter komma att förlängas automatiskt i sex månader i två omgångar. Om rådet därefter beslutar om förlängning kan uppehållstillstånden med tillfälligt

skydd som längst komma att gälla i tre år, beroende av hur situationen utvecklar sig.

Enligt rådets beslut ska bl.a. följande personer omfattas:

- ukrainska medborgare bosatta i Ukraina före den 24 februari 2022,
- statslösa personer och medborgare från andra tredjeländer som åtnjöt internationellt skydd eller motsvarande nationellt skydd i Ukraina före den 24 februari 2022, samt
- familjemedlemmar till dessa grupper.

På regeringens vägnar

Eva Nordmark

Maria Nordin Skult

Kopia till

Statens skolverk
Universitets- och högskolerådet